

Startnotitie Regionaal Opleiden – Samen en Anders – speerpunt VS-PA

Opleiding Verpleegkundig Specialist/Physician Assistant (uitstroomprofiel GHZ)

Inleiding

Het stormt in het zorglandschap binnen de Gehandicaptenzorg en in deze deelsector maakt men zich op voor meerdere transities waarbij de organisatie van het werk, de organisatie van leren en de organisatie van innoveren speerpunten van verandering zijn. De continuïteit van de beschikbaarheid van de medische generalistische gehandicaptenzorg¹ (MGZ) staat onder druk en de (medische) zorgvraag van bewoners/cliënten thuis en of in verblijf staat onder druk, elke dag weer. Ook de wachtduur voor poliklinische (medische) zorg is opgelopen tot ongekende hoogte en op dit moment langer dan 1 jaar. De landelijke akkoorden (IZA e.d.) vragen ook om diverse extra inspanningen van de medische generalistische functies binnen de Gehandicaptenzorg. Deze ontwikkelingen maken dat het huidige zorglandschap op tal van onderdelen in beweging is en/of gaan komen. Bewegingen die vragen om ook samen en anders de zeilen in de regio aan te trekken en krachten te bundelen.

Aanleiding

In lijn met de ontwikkelingen in de ouderenzorg zien we ook binnen de Gehandicaptenzorg een toename van de complexiteit van de zorgvraag. In de medische driehoek 'arts VG – huisarts – Specialist Ouderengeneeskunde' is deze ontwikkeling ook merkbaar in een zich sterk veranderende 'medische' werk- en beroepspraktijk. In zorgzwaarte termen (medische classificatiesystemen) zien we dat deze toename van de complexiteit ook gevolgen heeft voor de aanpalende GZ-functies. Parallel hieraan speelt ook het continuïteitsvraagstuk van de beschikbaarheid van de MGZ-functies. De HA-praktijken ervaren toenemende werkdruk en knelpunten in HA beschikbaarheid neemt toe. De beschikbaarheid van de arts VG staat onder druk en is al sinds meerdere jaren problematisch te noemen. De opleidingscapaciteit is niet toereikend, mede ook omdat de opleidingsplaatsen niet worden in gevuld. In het verlengde daarvan zijn ook de PA/VS-functies nog relatief nieuw binnen de Gehandicaptenzorg aanwezig waarbij daarnaast ook nog eens een specifiek GHZ-uitstroomprofiel ontbreekt. Een GHZ-profiel dat van extra toegevoegde waarde binnen de Gehandicaptenzorg is.

Capaciteit

Wanneer we kritisch kijken naar de omvang en samenstelling van de MGZ-functies dan nemen we waar dat er in toenemende mate een groeiende kloof tussen de zorgvraag en het zorgaanbod. Vaak zien we ook dat deze kloof de oorzaak is van het ontstaan van taakonzuiverheid. Waarbij de rolopvatting, rolduidelijkheid en rolvastheid van deze zorgprofessionals door elkaar gaan lopen en meer en meer gaan knellen. In de 'medische driehoek' komen taken terecht die eigenlijk thuishoren bij een goed gekwalificeerde verpleegkundige. Waarbij er dan wel sprake moet zijn van benodigde deskundigheid inzake (verpleegkundige) complexe zorg vraagstukken. Om zo de verlengde arm van de 'medische driehoek' te kunnen waarborgen en de voor- en nazorg rond de regiefunctie zoveel als mogelijk taken bij de 'medische driehoek' weg te houden omdat die daar niet direct thuis behoort (taakzuiverheid). Uitbreiding van de MGZ-functie met VS'ers of PA's kan hier ook uitkomst bieden. Het 'gehandicaptenzorgkompas' kan mogelijk uitkomst bieden bij de zoektocht naar de optimale taakverdeling en/of taak(her)schikking. Dit vraagt dan bij voorkeur wel om een professionalisering en specialisatie van de VS-functie binnen de gehandicaptenzorg met een GHZ-uitstroomprofiel. Zodat de verpleegkundig specialist (of de Physician Assistant) met meer vakmanschap en meesterschap de (medische) zorg en regiefunctie op alle medische (en verpleegkundige) niveaus van de zorg-, welzijns- en/of aandacht vraagstukken nog beter kunnen waarborgen.

¹ Acht aanbevelingen voor Medisch-Generalistische Zorg (VWS, 2021)

Het centrale opleidingsvraagstuk

Op welke wijze kan professionalisering van de MGZ-functie – het leerplan VS/PA – binnen de Gehandicaptenzorg ‘*samen en anders*’ worden vormgegeven zodat regietaken, taakzuiverheid en zorginnovatie binnen de MGZ-functie(familie) optimaal in de werk- en beroepspraktijk vorm en inhoud krijgt voor medisch generalistische zorgfuncties (en daarmee ook de medische functie aVG).

Uitgangspunten

Om vanuit een meer gezamenlijke aanpak (samen) en vernieuwde benadering (anders) invulling te kunnen gaan geven aan het realiseren van oplossingsrichtingen zijn een aantal uitgangspunten geformuleerd op basis van raadplegingen in de praktijk bij de deelnemende zorgpartners. Parallel hieraan zijn ook vergelijkbare initiatieven in andere GHZ-regio's en in andere deelsectoren geraadpleegd. Het leerplan MANP en het leerplan PA hebben binnen het programma MGZ-VG Samen en Anders de werktitel meekregen: “VS-PA GHZ Samen en Anders” met de volgende uitgangspunten:

- De professionalisering – het leerplan VS-PA GHZ – dient in het teken te staan van het vergroten van de rolopvatting, rolduidelijkheid en rolvastheid van alle betrokken zorgprofessionals.
- De professionalisering – het leerplan VS-PA GHZ – dient praktijkgestuurd te worden vormgegeven waarbij de opleiding, het leren en de ontwikkeling aan de hand van het uitstroomprofiel GHZ een directe vertaling (transfer) naar de beroeps- en werkpraktijk van de opleiding kennen.
- De professionalisering – het leerplan VS-PA GHZ – dient vanuit eigentijdse en toekomstbestendige leerprincipes en EPA's te zijn ingericht zodat er sprake is van een steilere leercurve, dan nu.
- De professionalisering – het leerplan VS-PA GHZ – dient enerzijds te zijn gericht op een master kwalificering en certificering (Zorgmasters.nl) en anderzijds dienen als onderlegger voor permanente educatie in de vorm van bij- en scholingsactiviteiten voor MGZ-functies en -niveaus.
- De professionalisering – het leerplan VS-PA GHZ – moet voorzien zijn van een begeleidingsschil (praktijkopleider) en een train-de-trainer model (praktijkdocenten) zodat de continuïteit van deze professionalisering gewaarborgd kan worden. De zorgorganisaties vormen samen het ‘kloppend’ hart van het praktijkleren met modernisering van de begeleidingsschil en professionalisering van de zorgprofessionals tot praktijkdocenten.
- De professionalisering – het leerplan VS-PA GHZ – moet evalueerbaar zijn en voorzien van een effectmetings-systematiek waarmee de leer- en presteerimpact kan worden aangetoond. Enerzijds willen we weten of het leerplan ‘werkt’ zoals beoogd en komen de opleidingskandidaten steeds tijdig gecertificeerd beschikbaar. Anderzijds willen we weten of de uitgestroomde masteropgeleide zorgprofessionals voldoende bijdragen aan verbetering van de continuïteit van de beschikbaarheid van de MGZ-functies en in bredere zin de Gehandicaptenzorg.
- De professionalisering – het leerplan VS-PA GHZ – moet gecombineerd/samen opleiden mogelijk maken aan de hand van een regionaal stageplaatsenplan. Zorgorganisaties moeten veel meer opleidingskandidaten samen en/of gecombineerd kunnen opleiden in de regio.
- De professionalisering – het leerplan VS-PA GHZ – moet loopbaanleren faciliteren en een baansprong mogelijk maken waarbij opleidingskandidaten vanuit verschillende verpleegkundige startersniveaus kunnen instromen (op basis van instroomprofielen), doorstromen (met opleidingsprofielen) en tenslotte gediplomeerd uitstromen (met gecertificeerde en maatschappelijk erkende mastersopgeleide uitstroomprofielen).
- De professionalisering – het leerplan VS-PA GHZ – dient actief in te spelen op zorginnovaties en daarbij zorgtechnologie en digitalisering in de werk- en beroepspraktijk als leerthema's omvatten.

Deze uitgangspunten kunnen gezien worden als onderlegger voor het ontwerp en daarmee de beoordelings- en toetsingscriteria voor het leerplan VS-PA GHZ Samen en Anders.

Oplossingsrichting(en)

Om te komen tot een samenhangende oplossingsrichting is deze startnotitie opgesteld waarmee alle aspecten rond de totstandkoming van het leerplan VS-PA GHZ in samenhang kunnen worden uitgewerkt.

Allereerst worden de verplichte bouwstenen voor het opleiden, leren en ontwikkelen van VS/PA's uitgewerkt. Vervolgens worden een aantal beleidsdocumenten opgeleverd die regionaal bestuurlijk geaccordeerd dienen te worden als vastgesteld beleidskader voor regionaal opleiden van VS/PA's. En er wordt een gedetailleerde routekaart (wekenplanning) opgesteld en vastgesteld waarmee we gefaseerd de totstandkoming van de regionale opleiding VS-PA GHZ Samen en Anders – vorm en inhoud geven (t/m de kick-off van de eerste opleidingsgroep VS-PA GHZ Samen en Anders in 2024 en de tweede opleidingsgroep VS-PA GHZ Samen en Anders in 2025).

Invoeringsplan

Met de startnotitie als onderlegger wordt een invoeringsplan uitgewerkt welke de bouwstenen bevatten voor praktijkgestuurd opleiden, leren en ontwikkelen. De volgende onderdelen zijn daarbij tenminste beschreven en/of uitgewerkt worden, te weten:

- Praktijkgestuurde leerroute - uitstrooprofiel op maat voor VS-PA GHZ uitgewerkt
- Modulaire aanpak - leermodules VS-PA GHZ uitgewerkt in zorgbits en zorgbytes
- Practification - educatieve leerconcept VS-PA GHZ uitgewerkt
- Bootcamps - VS-PA GHZ leergroep- en/of leerkringbijeenvakkomsten uitgewerkt
- Complexe zorg VCGZ - VS-PA GHZ leerlijn met leermodules vastgesteld/uitgewerkt
- Begeleidingsschil - VS-PA GHZ leerlijn met leermodule Begeleiden uitgewerkt
- Train-de-Trainer - VS-PA GHZ leerlijn met leermodule Praktijkdocent uitgewerkt
- Leren is werken is leren - VS-PA GHZ Learning App ingericht/ingevoerd

Beleidskaders op te leveren documenten

De opleiding VCGZ Samen en Anders vraagt ook om een beleidsmatige inkadering om zo de uitvoering van 'gecombineerd en/of samen opleiden' in de regio georganiseerd vorm en inhoud te kunnen geven. De volgende beleidskaders zijn daarbij in beeld:

- Opleidingsvisie VS-PA GHZ Samen en Anders
- Opleidingsconvenant VS-PA GHZ Samen en Anders
- Praktijkleerplan VS-PA GHZ Samen en Anders
- Opleidingsorganisatie VS-PA GHZ Samen en Anders
- Opleidingsaantallen VS-PA GHZ Samen en Anders
- Opleidingsstageplaatsenplan VS-PA GHZ Samen en Anders
- Opleidingsprogramma VS-PA GHZ Samen en Anders
- Praktijkleerplan VS-PA GHZ Samen en Anders
- Begeleidingsschil VS-PA GHZ Samen en Anders
- Train-de-Trainer VS-PA GHZ Samen en Anders

Het betreft korte en bondige uitwerkingen waarmee richtinggevende beleidskaders beschikbaar komen. Kaders die ook met zeggenschapsorganen in zorgorganisaties afgestemd kunnen worden.

Deelnemers

Als onderdeel van het invoeringsplan willen we starten met een opleidingsgroepen van 10-12 kandidaten (met 1 opleidingsplaatsen per zorgorganisatie per opleidingsgroep beschikbaar). Om tijdig te kunnen beschikken over een deelnemersgroep die in het voorjaar van 2024 met de opleiding VS-PA GHZ Samen en Anders van start kan gaan wordt voorgesteld om uiterlijk eind sept'23 kandidaten voor te dragen vanuit zorgorganisaties. Het kan gaan om interne kandidaten of werving van verpleegkundigen met het perspectief op een master-opleiding VS-PA GHZ Samen en Anders.

Routekaart starterstraject

<u>Activiteit</u>	<u>Actie door:</u>	<u>Datum gereed:</u>	<u>Week Nr.:</u>	<u>Bijzonderheden:</u>
Werk- en stappenplan Reg.Opleiden	Arne/JanH	03-02-2023	5	Werk- en stappenplan uitgewerkt
Projectinventarisatie	JanH	24-02-2023	8	Projectdocumenten verzameld
Projectdossier VS-PA GHZ	Arne/JanH	24-02-2023	8	Projectplan speerpunten geselecteerd
Werknotitie VS-PA GHZ	Arne/JanH	03-03-2023	9	Projectplan speerpunt uitgewerkt
Bespreeknotitie VS-PA GHZ	Arne/JanH	28-04-2023	17	Bespreeknotitie uitgewerkt
Werkgroep dialoog VS-PA GHZ	WG-leden	26-05-2023	21	Werkgroep vragen in beeld
Huidige opleidingssituatie in beeld	WG-leden	02-06-2023	22	Huidige opleidingssituatie uitgewerkt
Kennissessie VS-PA GHZ	MGZ'ers	04-06-2023	23	Opvattingen zorgprofessionals in beeld
Werkgroep interviews VS-PA GHZ	WG-leden	05-06-2023	22/23	Persoonlijke opvattingen in beeld
Dialogsessie leerplan VS-PA GHZ	WG-leden	09-06-2023	23	Designsessie leerplan specificaties
Samenwerking met Hogescholen	Arne/JanH	16-06-2023	23	Opleidingsplaatsenplan Hogescholen
Samenwerking met 4Growth.com	Arne/JanH	16-06-2023	23	Gamification/Practification (4Growth)
Subsidieregelingen PA-VS 2024	Arne/JanH	16-06-2023	23	Subsidieregelingen in beeld/uitgewerkt
Visiesessie en startnotitie VS-PA GHZ - Leervisie - Praktijkleerplan - Uitstroomprofiel GHZ	Arne/JanH	16-06-2023	24	Visie en Startnotitie uitgewerkt
Beleidskaders VS-PA GHZ - Opleidingsconvenant - Stageplaatsenplan - Opleidingsorganisatie - Opleidingskosten	Arne/JanH	23-06-2023	25	Beleidskaders Regionaal Opleiden uitgewerkt (VCGZ/optoneel VS/PA) Opleidingskosten per deelnemer Kostendelingsmodel regionale coördinatiestructuur
Opleidingsbehoefte VS-PA GHZ - Deelnemerslijst groep 1 - Deelnemerslijst groep 2	Arne/JanH	30-06-2023	26	Deelnemerslijst VCGZ-groep 1 en VCGZ-groep 2
Leerprogrammering VS-PA GHZ - Praktijkleerplan - Begeleidingsschil - Train-de-Trainer	Arne/JanH	28-07-2023	30	Leerprogramma (proefsessies)
Informatie- en Communicatieplan	Arne/JanH	01-08-2023	31	Organisatie/deelnemers geïnformeerd
Management-Organisatie sessie	Arne/JanH	01-09-2023	35	Coördinatiepunt Regionaal Opleiden
Inschrijving deelnemers	Arne/JanH	01-09-2023	35	Formele aanmelding met verplichting
Kick-off bijeenkomst management	Arne/JanH	15-10-2023	41	Toelichting leerprogramma/vragen
Kick-off bijeenkomst deelnemers	Arne/JanH	20-10-2023	42	Toelichting leerprogramma/vragen
Start masteropleiding VS-PA GHZ	Arne/JanH	05-01-2024	2	Start leerprogramma VCGZ
Evalueerbaarheid/effect VS-PA	Arne/JanH	19-01-2024	3	Evaluatieplan uitgewerkt
Maandevaluatie en feedback	Arne/JanH	26-01-2024	4	Tussenevaluatie uitgevoerd

Maandevaluatie en feedback	Arne/JanH	23-02-2024	8	Tussenevaluatie uitgevoerd
Maandevaluatie en feedback	Arne/JanH	29-03-2024	13	Tussenevaluatie uitgevoerd
Tussentijdse effectmeting VCGZ	Arne/JanH	26-04-2024	17	Tussenmeting
Bestuurlijke tussenevaluatie 2023	Arne/JanH	30-06-2024	51	Tussenrapportage